

Skipulagsstofnun
b.t. Sigurðar Ásbjörnssonar
Borgatúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 25. febrúar 2022
UST202202-017/A.Þ.
08.10.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - matsskyldufyrirspurn - Orkugerðin - framleiðsluaukning

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 2. febrúar sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Umhverfisstofnun bendir á að starfsemin sem hér um ræðir og breyting á henni er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. tölulið 6.5 í viðauka I í lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Málshraðaviðmið stofnunarinnar vegna útgáfu starfsleyfa er allt að 240 dagar frá móttöku fullnægjandi umsóknar.

Framkvæmdarlýsing

Orkugerðin ehf. (hér eftir nefnd rekstraraðili) rekur kjötmjölsverksmiðju við Heiðargerði í Flóahreppi, skammt frá Selfossi. Í verksmiðjunni eru framleidd próteinmjöl og fita úr dýraleifum. Próteinmjölið er notað sem áburður til uppgræðslu og fitan er notuð sem eldsneyti til orkuframleiðslu í verksmiðjunni og hluti af henni er seldur úr landi til lífdísselframleiðslu.

Í núgildandi starfsleyfi sem gefið var út árið 2019 er heimild til framleiðslu á 7.000 tonnum af próteinmjöli og fitu á ári. Fyrirhugað er að auka framleiðsluna í 14.000 tonn af hráefni á ári en ástæða fyrirhugaðrar framleiðsluaukningar er augin eftirspurn eftir móttöku og meðhöndlun á lífrænum úrgangi þar sem urðun á honum verður takmörkuð í framtíðinni.

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að framleiðsluaukningin mun ekki hafa í för með sér miklar breytingar á verksmiðjunni. Notast verður við sama búnað og húsakost og framleiðsluaukningin mun að mestu nást með lengri keyrslutíma.

Umhverfisáhrif framkvæmdar

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að þeir þættir umhverfisins sem líklegastir eru að verði fyrir áhrifum vegna framkvæmdarinnar eru umferð, hljóðvist, grunnvatn/viðtaki fráveituvatns, losun í andrúmsloft, lykt og samfélag. Neikvæð áhrif eru talin óveruleg á þessa þætti. Framkvæmdin er talin hafa verulega jákvæð samfélagsleg áhrif þar sem starfsemin styður við hringrásarhagkerfið.

Lykt

Umhverfisstofnun telur að möguleg neikvæð umhverfisáhrif starfseminnar séu fyrst og fremst lykt.

Í tilkynningarskýrslu segir að á síðustu árum hafi verið unnið markvisst að því að draga úr lyktaráhrifum, verkferlar hafi verið uppfærðir og áhersla lögð á ferskleika hráefnisins sem berst verksmiðjunni. Gerðar hafa verið endurbætur á búnaði og unnið er að uppsetningu á lyktareyðingarbúnaði þar sem lyktarefnum í útblæstri verður eytt með ósoni (ósontæki). Unnið er að uppsetningu ósontækisins. Umhverfisstofnun telur afar jákvætt að fjárfest hafi verið í auknum hreinsibúnaði og hvetur rekstraraðila til að ljúka uppsetningu hans sem fyrst.

Umhverfisstofnun bendir á að mikilvægt er að hráefni sé ferskt og unnið sé hratt úr því eins og fram kemur í skýrslunni. Þá telur stofnunin að afkastaaukningin gæti, ef vel er staðið að málum, jafnvel verið til bóta í þessu sambandi.

Móttaka hráefnis

Umhverfisstofnun bendir á að við gerð starfsleyfis verður óskað eftir upplýsingum um þann tíma sem líður frá móttöku hráefnis þar til vinnsla hefst en því styttri tími því betra. Ef mögulegt er, væri gott að hlutfall hráefnis sem kemst í vinnslu innan 24 tíma frá móttöku lægi fyrir. Einnig þarf að vera ljóst hvaða kröfur eru gerðar til birgja um að senda efnið ferskt.

Stofnunin bendir á mikilvægi þess að lóðinni sé haldið hreinni og þrifalegri í kringum verksmiðjuna og að vel sé staðið að hráefnismóttöku.

Úrgangur

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að áætlað magn óflokkaðs úrgangs til förgunar er um 5.000 kg. Stofnunin vekur athygli á að ekki kemur fram um hvaða tímaeiningu ræðir.

Niðurstaða

Umhverfisstofnun telur áhrif ofangreindrar framkvæmdar á umhverfi liggja ljós fyrir og telur að ferli umhverfismats sé í þessu tilfalli ekki til þess fallið að varpa skýrari mynd á áhrif starfseminnar á umhverfið.

Virðingarfyllt,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Sigurður Ingason
sérfræðingur